ایرلند به دنبال بازگشایی سفارت در ایران

فرهیختگان| چارلی فلنگان، وزیر امور خارجه ایرلند از احتمال بازگشایی سفارت این کشور در تهران به‌منظور استفاده از فرصت‌های تجاری و اقتصادی بعد از رفع تحریم‌ها خبر داد. روزنامه «ایریش‌تایمز» از سفر یک هیات سیاسی و تجاری ایرلندی به تهران در اواخر ماه جاری میلادی خبر داده است؛ این روزنامه با اشاره به اینکه از زمان رفع تحریم‌ها کشورهای اروپایی به دنبال توسعه روابط با تهران هستند، از طرح دولت ایرلند برای بازگشایی سفارت خود در تهران در راستای تحکیم روابط با ایران و استفاده از فرصت‌های موجود در دومین اقتصاد بزرگ خاورمیانه خبر داد.

یادداشت

اهمیت یک سفر

عبدالرضا فرجی‌راد
استاد دانشگاه

از زمان برقراری روابط دیپلماتیک بین ایران و کره جنوبی در سال ۱۹۶۲، این اولین سفر رئیس‌جمهوری کره‌جنوبی به ایران است و نشان از اهمیت زمان این سفر دارد. قبل از تحریم‌های شورای امنیت، اروپا و آمریکا، دو کشور از نظر اقتصادی روابط خوبی داشتند ولی کره‌ای‌ها به دلیل مسائل سیاسی و نزدیکی به آمریکا علاقه‌مند نبودند که در سطح مقامات بلندپایه ریسک سفر به ایران را بپذیرند.

پس از توافق هسته‌ای و باز شدن ژئوپلیتیک روابط خارجی ایران، انجام سفر رئیس‌جمهور کره جنوبی و دوست نزدیک آمریکا حاکی از این است که نه‌تنها اروپا بلکه کشورهایی با رشد سریع اقتصادی از شرق دور نیز متوجه شده‌اند که می‌توانند بدون واهمه و فشارهای بین‌المللی برای توسعه روابط سیاسی و اقتصادی به ایران سفر کنند. قبل از سفر رئیس‌جمهور کره جنوبی، مقامات چین، اندونزی، سنگاپور و ژاپن نیز به تهران سفر کردند.

کره جنوبی از جمله کشورهایی است که می‌تواند نقش قابل توجهی در توسعه اقتصادی ایران پس از تحریم‌های سخت یک دهه گذشته داشته باشد. این کشور هم در زمینه امور زیرساختی و هم در زمینه صنایع گوناگون و متنوع فعال بوده است؛ ضمن آنکه یکی از واردکنندگان مهم انرژی در شرق دور به حساب می‌آید و همکاری‌های دو کشور در چند دهه گذشته موفقیت‌آمیز بوده است.

در وهله اول باید به تجربه کره جنوبی به عنوان معیاری مهم اشاره کرد؛ این کشور می‌تواند برای توسعه جمهوری اسلامی ایران مفید واقع شود. به ویژه آنکه مدت زیادی نیست که دو کشور از تولید ناخالص برابری برخوردار بودند ولی کره با یک جهش توانست به مقام بالایی از نظر صنعتی و تکنولوژیکی در سطح آسیا و دنیا برسد.

بعد از جنگ دو کره که هنوز هم هردو کشور در حالت جنگ به سر می‌برند، کره جنوبی یکی از فقیرترین کشورهای دنیای به حساب می‌آمد؛ به طوری که درآمد سرانه آن فقط به ۶۴ دلار می‌رسید. بعد از جنگ برای کاهش فشار اقتصادی بخشی از مردم این کشور در کشورهای دیگر و ازجمله ایران بیشتر به امور کارگری می‌پرداختند و به دلیل فقر مردم کره مجبور بودند با این اقدام درآمد ارزی کشور را بالا ببرند. اما امروز تجربه کره جنوبی می‌تواند مفید واقع شود که چطور پس از حدود پنج دهه توانسته به باشگاه کشورهای ثروتمند و کمیته همیاری توسعه OECD بپیوندد. البته ممکن است این مساله نیز مطرح شود که کره جنوبی به خاطر جنگ سرد و نگرانی از گسترش کمونیسم در شرق دور از حمایت کشورهای غربی و متحدین آنها و به ویژه آمریکا و ژاپن برخوردار شده است اما در پاسخ باید گفت که بسیاری از کشورهای جهان چنین کمک‌هایی را دریافت کرده یا درآمدهای ارزی بالایی داشته‌اند ولی نتوانسته‌اند برای رفاه مردم خود از آن بهره ببرند. براساس گزارش شبکه سازمان‌های جامعه مدنی کره جنوبی یا کوفید (Kofid) بین سال‌های ۱۹۴۶ تا ۱۹۷۸ ایالات متحده آمریکا حدود ۶۰ میلیارد دلار به کره جنوبی کمک بلاعوض کرده یا وام‌های کم‌بهره داده است. همچنین کره جنوبی کمک‌های قابل توجهی را از ژاپن دریافت کرده است. یکی از ویژگی‌های توسعه‌ای کره‌جنوبی که البته تحت مدیریت رئیس‌جمهور اسبق «پارک چونک هی» صورت گرفت، تمرکز بر شرکت‌های بزرگ اقتصادی بود و این برخلاف مشورت‌ها و توصیه‌های آمریکایی‌ها به مقامات این کشور بود که بر توسعه شرکت‌های کوچک و متوسط تاکید می‌کردند. در واقع همان سیاست مقامات کره بود که باعث شد شرکت‌های موفق کره جنوبی همچون سامسونگ و الجی جهانی شوند. هرچند این مساله موجب ایجاد فساد در کشور یعنی بین صاحبان صنایع و سیاستمداران شد اما دولت توانست با اقداماتی موثر و ازجمله ایجاد گروه «سوت‌زنان» با فساد مقابله کند و موفقیت‌های چشمگیری در این مورد به دست آورد. امروز جمهوری اسلامی ایران پس از توافق هسته‌ای و وجود مشکلات اقتصادی فراوان ناشی از تحریم‌ها، میزبان رئیس‌جمهور کشوری است که آمادگی دارد هم از نظر زیربنایی و ایجاد زیرساخت و هم از نظر تولیدات صنعتی همکاری کند. بخش مهمی از همکاری‌ها نیز می‌تواند مربوط به بخش انرژی باشد. کره جنوبی سابقه سرمایه‌گذاری و فعالیت در عسلویه را دارد و می‌تواند در زمینه نفت و گاز و سرمایه‌گذاری‌های مربوط در ایران بسیار فعال شود. ضمن اینکه امروزه با توجه به دشمنی‌ها و رقابت‌های بعضی دشمنان منطقه‌ای ایران و با افزایش تولید نفت آنها، فروش این کالا با مشکلاتی نیز همراه است و خرید بیشتر نفت از ایران توسط کره که گفته می‌شد به ۴۰۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید از اهمیت زیادی برخوردار است. کره جنوبی ازجمله کشورهایی است که ایران می‌تواند همکاری‌های اقتصادی خود با این کشور را به چند ۱۰ میلیارد دلار برساند هرچند که اعلام شده هدف از این سفر رساندن همکاری به ۱۷ میلیارد دلار است. غیر از مسائل اقتصادی که در اولویت کره جنوبی برای همکاری با ایران تلقی می‌شود، بعضی مسائل سیاسی را نیز نباید از نظر دور داشت. کره جنوبی محتاج انرژی برای توسعه خود و نیازمند یک پشتیبان تولیدکننده انرژی است. جمهوری اسلامی ایران بین کشورهای آسیای جنوبی غربی از باثبات‌ترین کشورها به حساب می‌آید و می‌تواند برای درازمدت به این کشور از نظر تامین انرژی اطمینان خاطر بدهد. علاوه‌بر آن روابط خوب ایران با کشورهای منطقه و ازجمله کره جنوبی و تنشی که در این منطقه در ماه‌های اخیر افزایش یافته است می‌تواند مورد مذاکره دوطرف قرار گیرد و شاید رهبر کره جنوبی در این زمینه انتظاراتی نیز داشته باشد.

> یکی از ویژگی‌های توسعه‌ای کره‌جنوبی که البته تحت مدیریت رئیس‌جمهور اسبق «پارک چونک هی» صورت گرفت تمرکز بر شرکت‌های بزرگ اقتصادی بود و این برخلاف مشورت‌ها و توصیه‌های آمریکایی‌ها به مقامات این کشور بود که بر توسعه شرکت‌های کوچک و متوسط تاکید می‌کردند. در واقع همان سیاست مقامات کره بود که باعث شد شرکت‌های موفق کره جنوبی همچون سامسونگ و ال‌جی جهانی شوند

روحانی در نشست خبری با پارک عنوان کرد

تجارت ۱۸ میلیارد دلاری ایران و کره

حسن روحانی رئیس‌جمهوری در مجموعه تاریخی- فرهنگی سعدآباد میزبان رئیس‌جمهوری کره‌جنوبی بود که پیش از این به‌عنوان سفری تاریخی از آن یاد شده بود. روحانی بعد از دیدار و گفت‌وگو با پارک گئون هی، در نشست خبری مشترک با رئیس‌جمهوری کره جنوبی حاضر شد. او در این نشست گفت: «دو طرف تصمیم گرفتیم روابط تجاری و اقتصادی کنونی ۶ میلیارد دلاری به سه برابر یعنی ۱۸ میلیارد دلار افزایش یابد. همچنین در زمینه روابط مهم دو کشور و منطقه؛ امنیت شبه جزیره کره و خاورمیانه که برای هر دو کشور حائز اهمیت است، گفت‌وگوهایی صورت گرفت.» روحانی درباره نگاه ایران به امنیت شبه جزیره کره نیز توضیح داد: «ما خواهان صلح و ثبات در شبه جزیره کره هستیم و به‌طور اصولی با هرگونه ساخت سلاح کشتار جمعی مخالفیم. خواست ایران عاری شدن جهان از سلاح‌های کشتار جمعی به‌ویژه عاری شدن شبه جزیره کره و خاورمیانه از سلاح‌های مخرب و به‌ویژه هسته‌ای است.» روحانی همچنین درباره صلح و ثبات در منطقه، در نشست خبری مشترک با پارک گفت: «صلح و ثبات در خاورمیانه، پایان جنگ در یمن، مذاکره یمنی- یمنی برای استقرار امنیت در این کشور، مبارزه دولت عراق با تروریسم و کمک به این دولت برای پایان اشغال تروریسم در شمال عراق و موضوع آینده سوریه از موضوعاتی بود که با یکدیگر گفت‌وگو کردیم. روابط ایران با کره جنوبی به‌عنوان دو کشور مهم در خاورمیانه و شرق آسیا حائز اهمیت است. در طول ۵۴ سال گذشته روابط دو کشور گرچه گاهی فراز و نشیب داشته، همواره خوب بوده است. روابط دهه‌های گذشته، دو ملت و همچنین بخش‌های اقتصادی دو کشور را با یکدیگر آشناتر کرد.» رئیس‌جمهوری همچنین با اشاره به گسترش روابط تجاری- اقتصادی دو کشور گفت: «در سفر رئیس جمهوری کره جنوبی به ایران توافقات مهمی انجام شد که تبدیل روابط تجاری دو کشور به روابط اقتصادی ریشه‌دار و راهبردی یکی از آن موارد است. برای ایجاد این تحول بزرگ، شرکت‌های کره‌جنوبی اقدام به سرمایه‌گذاری و فعالیت مشترک با ایران خواهند کرد و فناوری‌های پیشرفته همراه این فعالیت وارد ایران می‌شود.»رئیس‌جمهوری با توضیح زمینه‌های بسیار برای فعالیت دو کشور و کارآفرینان کره در ایران، گفت که روابط فرهنگی، علمی و فناوری، دانشگاهی، فعالیت‌های مشترک فرهنگی و همچنین پارک‌های علم و فناوری توسعه می‌یابد. در این دیدار در زمینه گردشگری و توریسم، پرواز مستقیم سئول به تهران و سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف کره‌ای در ایران در زمینه زیرساخت‌های صنعت توریسم نیز بحث شد.

اجلاس

در پی دیدارهای صورت گرفته در آنکارا مطرح شد

ترکیه در راه بازیگردانی بحران‌های منطقه‌ای

رجب طیب اردوغان

فرهیختگان| مذاکرات صلح سوریه با شکست مواجه شده است و به همین بهانه سران برخی کشورهای عربی مدام نشست‌هایی را با مقامات ترکی برگزار می‌کنند؛ در این میان می‌توان به سفر خالد مشعل رئیس دفتر سیاسی جنبش مقاومت اسلامی (حماس) به ترکیه در سه‌شنبه هفته گذشته و در ادامه دیدار سعد الحریری رئیس جریان المستقبل لبنان با رجب طیب اردوغان اشاره کرد. براساس گزارش‌ها از پشت درهای بسته در آنکارا، گویا درباره مسائلی مانند اوضاع لبنان، تحولات منطقه، روابط لبنان و ترکیه و نقش ایران در منطقه با رجب طیب اردوغان مذاکراتی صورت گرفته است.

حریری درباره ایران مدعی شده است که خواهان روابط خوب با ایران هستیم، ولی مداخله‌های ایران در کشورهای منطقه موجب‌شده نتوان به روابط خوب با آن دست یافت؛ اگرچه این ادعای حریری را باید در راستای تضعیف محور مقاومت و زیر سوال بردن حمایت‌های ایران از حزب‌الله در لبنان ارزیابی کرد. پس از آن نیز داوداوغلو نخست‌وزیر ترکیه با خالد مشعل و «ریاض حجاب» هماهنگ‌کننده هیات مخالفان سوریه در دوحه قطر دیدار کرده است. گزارش‌های منتشرشده حاکی از این است که سعد حریری سعی دارد در سایه رهبری ترکیه در جریان حوادث این کشور حضور داشته باشد؛ اما نکته مهم‌تر زمان‌بندی سفرهای سه شخصیت انجام شده به ترکیه شامل سعد حریری، خالد مشعل و ریاض حجاب است که نشان‌دهنده تلاش‌های تنش‌آفرینی است که منطقه خود را برای استقبال از آن آماده می‌کند؛ چنین دیدارهایی با هدف تشدید اوضاع و دامن زدن به منازعات و اختلافات منطقه‌ای صورت می‌گیرد و به نظر می‌رسد در حال حاضر منطقه در آستانه ورود به برهه جدیدی از بحران است که مرکز ثقل آن را باید سوریه دانست. از سوی دیگر نیز سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان در دیدار با قربانقلی بردی محمداف، رئیس‌جمهوری ترکمنستان در ریاض درباره تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو کرده است.

وی مواضع ترکمنستان در قبال موضوعات منطقه و موضعش نسبت به ائتلاف نظامی اسلامی عربستان را برای مبارزه با تروریسم ستوده است.

خبر

تکذیب سفر مقتدی صدر به ایران

دیروز برخی رسانه‌های عراقی ادعا کرده بودند که «مقتدی صدر» رهبر جریان صدر عراق،این کشور را به مقصد ایران ترک کرده است.

این خبر که در وب‌سایت خبری «کل العراق» منتشر شده مدعی شده بود صدر از بغداد به فرودگاه نجف رفته و از آنجا و با خطوط هوایی ایران، عازم ایران شده است. منابع عراقی این سفر را «غیرمنتظره و اعلام‌نشده» توصیف کرده بودند.

همزمان با افزایش اعتراضات میان طرفداران صدر درباره اعتراض به عدم مبارزه با فساد از جانب دولت معترضان وارد پارلمان شدند. برخی از این معترضان در این اعتراضات علیه ایران نیز شعار داده بودند که صدر در اظهارنظری اعلام کرد از رفتارهای ساختارشکنانه و غیرمنطقی حمایت نمی‌کند. با این‌حال در ساعات پایانی دیشب خبر سفر مقتدی صدر به ایران تکذیب شد.

وزارت خارجه

سخنگوی وزارت خارجه در نشست هفتگی خبر داد

گفت‌وگوی ایران- کانادا برای برقراری روابط

محسن حسینی| «قطع رابطه ایران و کانادا تصمیم دولت کانادا بود. این اقدام، غیر منطقی و غیر منطبق با منافع دو کشور بوده است.» حسین جابری انصاری، سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست هفتگی خود با ذکر دلیل قطع روابط ایران و کانادا، درباره آینده روابط دو کشور گفت: «در شرایط جدید سیاسی و دیپلماتیک ایران، دولت جدید کانادا آمادگی و علاقه‌مندی خود را برای رابطه با جمهوری اسلامی اعلام کرده است. بر این اساس، توافق شد گفت‌وگوها انجام شود و نخستین دور گفت‌وگوها اخیرا در نیویورک انجام شده است. روند روابط زمان‌بر خواهد بود و براساس عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر ادامه پیدا خواهد کرد.»

سوریه، عراق و منطقه

سخنگوی دستگاه دیپلماسی کشور در واکنش به تحولات و بحران‌های اخیر در عراق نیز گفت: «ایران، همه طرف‌های عراق را به آرامش از طریق گفت‌وگو و تفاهم سیاسی فرا می‌خواند. امیدواریم مسائل جاری عراق با درایت دولت و جریان‌های سیاسی به نفع ملت محقق و زمینه عزم ملی برای مبارزه با تروریسم و فساد فراهم شود.» ایران درباره موضوعات داخلی عراق حق حاکمیت ملی این کشور را به رسمیت می‌شناسد و از دخالت در مسائل داخلی خودداری می‌کند.» انصاری همچنین در زمینه بحران سوریه با توجه به بی‌نتیجه ماندن نشست ژنو که با حضور وزرای خارجه آمریکا، عربستان و اردن برگزار شد، توضیح داد: «تداوم فاجعه بزرگ انسانی در سوریه، ضرورت یک اقدام جدی همه‌جانبه از سوی همه طرف‌های موثر در این بحران را ایجاب می‌کند.

ضمن اینکه برای کنترل ابعاد بحران و حرکت هرچه سریع‌تر به سمت حل این بحران، مشخص است که ادامه این روند به استمرار ابعاد فجایع انسانی منجر خواهد شد.»

انصاری همچنین درباره کشورهای منطقه خبر سفر رئیس‌جمهوری و وزیر امور خارجه ترکمنستان به ایران را در روزهای آینده اعلام کرد. قربان‌قلی بردی‌محمدف قرار است ۱۸ اردیبهشت برای تعمیق روابط به ایران سفر کند.

بخشی از سوالات از سخنگو در زمینه مراسم حج بود. انصاری در این باره نیز گفت: «متاسفانه دولت عربستان سعودی همکاری لازم را انجام نداده است و این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران هیچ درخواست فوق‌العاده و ویژه‌ای در این زمینه جز اینکه عربستان به وظایف بدیهی خود به‌عنوان دولت میزبان عمل کند، نداشته است.»

پیگیری دارایی‌های ایران

نتایج پیگیری حکم دادگاه آمریکایی در مصادره دو میلیارد دلار دارایی‌های ایران موضوع دیگری بود که در جلسه دیروز، دوشنبه مطرح شد. انصاری در این زمینه نیز گفت: «این موضوع با توجه به کمیته‌ای که در هیات وزیران به سرپرستی رئیس‌جمهوری تشکیل شد، در حال پیگیری است و نتایج را رئیس‌جمهوری اعلام می‌کند.

همچنین اقداماتی در سطح وزارت امور خارجه در حال پیگیری است که شاخص آن نامه وزیر امور خارجه کشورمان به دبیرکل سازمان ملل متحد است.»

سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین افزود: «در پی این اقدام، سخنگوی دبیرکل، آمادگی سازمان ملل متحد برای پیگیری درخواست ایران و به کارگیری مساعی جمیله مابین دو کشور را اعلام کرد.

همچنین سفیر سوئیس به‌عنوان حافظ منافع آمریکا در ایران به وزارت امور خارجه فرا خوانده شد و یادداشت رسمی ایران به خاطر اقدام غیرقانونی آمریکا تحویل او شد و وی قول داده است که این یادداشت به آمریکا ارسال شده و پاسخ دریافتی را به جمهوری اسلامی ایران اعلام کنند. به‌طور کلی مجموعه‌ای از اقدامات برای استیفای حقوق ایران در حال پیگیری است.»

مجلس

علی مطهری مطرح کرد

احتمال ورود شورای حل اختلاف قوا به پرونده خالقی

علی مطهری، منتخب دوم مردم تهران که پیگیر جدی پرونده مینو خالقی است، خبر از احتمال ورود مقام معظم رهبری به این پرونده داده است. او که با «ایلنا» گفت‌وگو می‌کرد در تشریح راه‌های سه‌گانه ممکن برای رسیدگی به این پرونده گفت: «به‌طور کلی سه راه برای رسیدگی به این پرونده وجود دارد؛ فارغ از راه نخست که همان استیضاح وزیر است، امکان استفسار به‌عنوان راه‌حل دوم نیز مطرح شده که به نظر بنده با توجه به اینکه قانون در این زمینه هیچ ابهامی ندارد، ضروری نیست و راه سوم این است که رهبر معظم انقلاب این پرونده را به هیات حل اختلاف واگذار کنند.» مطهری در حالی موضوع ارجاع پرونده منتخب سوم مردم اصفهان به هیات حل اختلاف قوا را مطرح کرده که رسانه‌های منتسب به جناح تندروی اصولگرا تصاویری منتشر کرده و مدعی شده‌اند که این تصویر مربوط به مینو خالقی است. اما مینو خالقی دیروز با انتشار بیانیه‌ای تصاویر منتشرشده را جعلی دانست و اعلام کرد که این موضوع را از طریق قانونی پیگیری خواهد کرد. این اقدام رسانه‌های اصولگرا در فضای مجازی پس از آن صورت گرفت که حسن روحانی، رئیس‌جمهوری بر بررسی اعتبارنامه همه منتخبان در مجلس تاکید کرد. او در سخنرانی روز کارگر نیز با بیان این جمله که «راهیابی ۱۸ زن به مجلس یک رکورد است» مینو خالقی را نیز جزء نمایندگان راه‌یافته به مجلس دهم حساب کرد. دیروز مجید انصاری، معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری نیز تاکید حسن روحانی را تکرار کرد و گفت از نظر دولت و رئیس‌جمهوری نمایندگان زن مجلس ۱۸ نفرند.

برجام

بررسی گزارش سه ماه برجام

گزارش اجرای سه ماه نخست برجام در جلسه دوشنبه کمیسیون سیاست خارجه و امنیت ملی با حضور عباس عراقچی، معاون وزیر امور خارجه و رئیس ستاد پیگیری اجرای برجام بررسی شد. حسین سبحانی‌نیا، نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی با اشاره به حضور جمعی از مسئولان وزارت امور خارجه در این جلسه اظهار داشت که وزارت امور خارجه در ۲۶ فروردین این گزارش را به کمیسیون سیاست خارجی مجلس ارائه کرد، ولی به دلیل بررسی بودجه بررسی آن در این کمیسیون به تاخیر افتاده بود. وی درباره مدت زمان بررسی این گزارش در کمیسیون گفته که ممکن است قرائت و بررسی این گزارش دوشنبه به پایان برسد، ولی اگر نظرات زیاد باشد چند روز به طول خواهد انجامید. نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ادامه داد: «این گزارش پس از بررسی‌های انجام‌شده به صحن علنی مجلس ارائه می‌شود.»